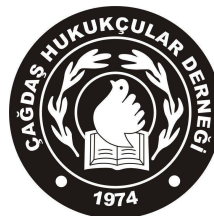

LEGAL
CENTRE
LESVOS

**ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΑ ΕΠΑΝΑΠΡΟΩΘΗΣΗ:
ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ Ο ΦΑΚΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΑΡΙΣ ΒÜYÜKSU;**

Ο Βαρις Büyüksu, ο οποίος ήταν πολίτης Τουρκίας, βρέθηκε αναισθητός σε μια σωσίβια λέμβο, από την τουρκική ακτοφυλακή, μαζί με 15 Παλαιστίνιους μετανάστες στις ακτές του Μπόντρουμ στις 22 Οκτωβρίου 2022 και στη συνέχεια έχασε τη ζωή του ενώ περίμενε ασθενοφόρο για επείγουσα ιατρική βοήθεια.

Στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας, η εισαγγελία του Μπόντρουμ ξεκίνησε έρευνα και πήρε καταθέσεις όλων των Παλαιστίνιων μαρτύρων, αφού ο Βαρις έχασε τη ζωή του. Οι μαρτυρίες υποδηλώνουν ότι ο Βαρις και οι υπόλοιποι υποβλήθηκαν από μη αναγνωρίσιμη ομάδα των ελληνικών αρχών σε μια συνήθη πρακτική που χρησιμοποιείται συχνά εναντίον μεταναστών και ονομάζεται "επαναπροώθηση/pushback". Οι μαρτυρίες υποδηλώνουν επίσης ότι ο Βαρις δέχθηκε βαρύ ξυλοδαρμό και ηλεκτροσόκ, ενώ βρισκόταν στο νησί της Κω.

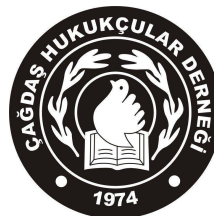
Η ιατροδικαστική έκθεση, που συντάχθηκε στο πλαίσιο της έρευνας, επιβεβαιώνει επίσης τις καταθέσεις των μαρτύρων. Η ιατροδικαστική έκθεση που συντάχθηκε από την 1η Ειδική Ιατροδικαστική Επιτροπή του Ινστιτούτου Ιατροδικαστικής αναφέρει ότι ο θάνατος του Βαρις οφειλόταν σε **"γενικό σωματικό τραύμα λόγω καταγμάτων πλευρών και εκτεταμένη αιμορραγία λόγω εσωτερικής αιμορραγίας μαλακών μορίων"**. Ως εκ τούτου, η έκθεση διαπιστώνει αιτιώδη συνάφεια μεταξύ του υποκείμενου τραύματος και του θανάτου, στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας στην Türkiye.

Μετά το θάνατο του Βαρις Büyüksu, η οικογένεια, επιδιώκοντας να δικαιωθεί, υπέβαλε αίτηση στην Ένωση Προοδευτικών Δικηγόρων (Çağdaş Hukukçular Derneği) για νομική συνδρομή τον Φεβρουάριο του 2023. Προκειμένου να συνεχιστούν παράλληλα οι δικαστικές διαδικασίες στην Τουρκία και στην Ελλάδα, τη νομική εκπροσώπηση της οικογένειας ανέλαβαν από κοινού η Ένωση Προοδευτικών Δικηγόρων και το Legal Centre Lesvos.

Εκ μέρους των οργανώσεών μας, οι οποίες είναι και οι δύο μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δικηγόρων για τη Δημοκρατία και τα Παγκόσμια Ανθρώπινα Δικαιώματα (ELDH), καλούμε το κοινό και τη διεθνή κοινότητα να απαιτήσουν δικαιοσύνη για τον Βαρις Büyüksu και για όλους τους μετανάστες που έχουν υποστεί παράνομη επιχείρηση επαναπροώθησης. Στο πλαίσιο αυτής της απαίτησης ρωτάμε. Πού είναι ο φάκελος του Βαρις Büyüksu;

LEGAL
CENTRE
LESVOS

Ο Βαρις έχασε τη ζωή του εξαιτίας των συνοριακών πολιτικών! Και η οικογένειά του δεν μπορεί να έχει πρόσβαση στη δικαιοσύνη λόγω της διακρατικής γραφειοκρατίας!

Είναι σαφές, από το φάκελο που έχει ήδη δημοσιοποιηθεί, , ότι, η έρευνα που διεξήχθη από την Εισαγγελία του Μπόντρουμ ήταν απίστευτα ολοκληρωμένη και λεπτομερής. Έχει εντοπιστεί από τις οργανώσεις μας ότι, ο φάκελος εστάλη στη Γενική Διεύθυνση Εξωτερικών Υποθέσεων και στο τμήμα Ευρωπαϊκής Ένωσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Τουρκίας, αφού μεταφράστηκε στα ελληνικά. Ωστόσο, παρά τις επίμονες προσπάθειες του Legal Centre Lesvos, δεν μπορούσαμε να εντοπίσουμε το φάκελο στην Ελλάδα.

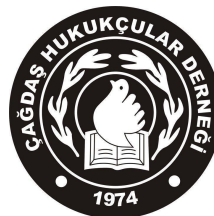
Οι υπάλληλοι του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελλάδας μας ενημέρωσαν ότι διαδικαστικά, ο φάκελος πρέπει να φτάσει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης της Ελλάδας από το Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας, το οποίο θα πρέπει να παραλάβει τον φάκελο από το Υπουργείο Εξωτερικών της Τουρκίας, το οποίο με τη σειρά του θα πρέπει να παραλάβει τον φάκελο από το Υπουργείο Δικαιοσύνης της Τουρκίας. Όμως, παρά τις προσπάθειές μας, εξακολουθεί να είναι ασαφές αν ο φάκελος έφτασε ποτέ στο Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας.

Ο βουλευτής του Κοτζάελι Ömer Faruk Gergerlioğlu επικοινωνήσε με το Υπουργείο Εξωτερικών της Τουρκίας, αφού απάντησε θετικά στην έκκληση της οικογένειας για βοήθεια. Ως αποτέλεσμα, το υπουργείο Εξωτερικών της Τουρκίας έδωσε εντολή στην τουρκική πρεσβεία της Αθήνας να στείλει ενημερωτικό σημείωμα στο υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας, ζητώντας "τις ενημερώσεις σχετικά με τον φάκελο έρευνας που στάλθηκε από την Τουρκία". Το Legal Centre Lesvos δεν μπόρεσε να λάβει καμία πληροφορία σχετικά με αυτό το σημείωμα. Η διεύθυνση στην οποία εστάλη το ενημερωτικό σημείωμα, η ημερομηνία και ο αριθμός πρωτοκόλλου του εγγράφου είναι γνωστά, ωστόσο τα στοιχεία αυτά δεν ήταν επαρκή για να κατανοήσουμε αν το σημείωμα εστάλη ή παραλήφθηκε, παρόλες τις προσπάθειές μας να επικοινωνήσουμε με διάφορες υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελλάδας.

Τελικά, στις 14 Οκτωβρίου 2023, το Legal Centre Lesvos έλαβε απάντηση από την αρμόδια υπηρεσία του Ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών, στην οποία αναφέρεται ότι έλαβαν σημείωμα από την τουρκική πρεσβεία στην Αθήνα - η οποία, όπως αναφέρουν, δεν είναι η αρμόδια αρχή για το θέμα αυτό - με το οποίο ρωτούσαν αν διεξάγεται έρευνα για το θάνατο του Βαρις στην Ελλάδα και ότι είχαν ήδη απαντήσει επίσημα ότι δεν διεξάγεται καμία έρευνα. Το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών επιβεβαίωσε επίσης ότι, οι υπηρεσίες τους δεν είχαν λάβει ποτέ κανένα φάκελο έρευνας για την υπόθεση αυτή από τις τουρκικές αρχές.

LEGAL
CENTRE
LESVOS

Επιμένοντας στην επιδίωξη της απονομής δικαιοσύνης, η οικογένεια επικοινωνήσε με το Κέντρο Επικοινωνιών του Προεδρικού Μεγάρου (Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi - CİMER). Στη συνέχεια, το Προξενείο της Ρόδου της Τουρκίας επικοινωνήσε με την οικογένεια και επιβεβαίωσε ότι όχι μόνο εστάλη ένα ενημερωτικό σημείωμα, αλλά ότι εστάλησαν και δύο επιπλέον σημειώματα. Ωστόσο, παρά τις προσπάθειες των οργανώσεών μας, οι υπεύθυνοι στην Ελλάδα δεν μπόρεσαν να εντοπίσουν αυτά τα έγγραφα ή να επιβεβαιώσουν την τύχη τους. Οι υπηρεσίες, με τις οποίες επικοινωνήσαμε τις περισσότερες φορές μας απαντούσαν ότι δεν είναι οι αρμόδιοι για να απαντήσουν και παρέπεμπαν το Legal Centre Lesbos σε άλλες υπηρεσίες.

Προφανώς, παρά τις προσπάθειες των τελευταίων μηνών, ο φάκελος του Βαρις εξακολουθεί να "αγνοείται". Ό,τι και να γίνει όμως, η οικογένεια του Βαρις και οι οργανώσεις μας είμαστε αποφασισμένοι να συνεχίσουμε να παρακολουθούμε τη νομική διαδικασία μέχρι να αποδοθεί δικαιοσύνη.

Θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για τη δικαιοσύνη, ώστε να μην σφαγιαστούν και άλλοι άνθρωποι μέσω των pushbacks!

Ο Ειδικός Εισηγητής του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των μεταναστών ορίζει τις "επαναπροωθήσεις" ως "διάφορα μέτρα που λαμβάνονται από κράτη τα οποία έχουν ως αποτέλεσμα οι μετανάστες, συμπεριλαμβανομένων των αιτούντων άσυλο, να αναγκάζονται με συνοπτικές διαδικασίες να επιστρέψουν στη χώρα από την οποία επιχείρησαν να διασχίσουν ή έχουν διασχίσει διεθνή σύνορα χωρίς πρόσβαση σε διαδικασίες διεθνούς προστασίας ή ασύλου ή χωρίς να τους παρέχουν οποιαδήποτε ατομική αξιολόγηση των αναγκών τους για προστασία, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε παραβίαση της αρχής της μη επαναπροώθησης". Με άλλα λόγια, οι επαναπροωθήσεις σημαίνουν ουσιαστικά την αναγκαστική και συλλογική απέλαση των μεταναστών με παράνομα μέσα στις χώρες από τις οποίες προήλθαν. Συνεπώς, οι πρακτικές αυτές εμποδίζουν το διεθνώς αναγνωρισμένο δικαίωμα των μεταναστών να ζητήσουν άσυλο ή να αναζητήσουν προστασία. Η πρακτική αυτή παραβιάζει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και όλες τις σημαντικές διεθνείς συνθήκες για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η πρακτική των επαναπροωθήσεων στην Ελλάδα είναι συνυφασμένη με την παραβίαση του δικαιώματος στη ζωή και αντίθετη με την αρχή της απαγόρευσης των βασανιστηρίων.

Είναι προφανές ότι αυτό που βίωσε ο Βαρις δεν αποτελεί εξαίρεση. Δεκάδες δικαστικές υποθέσεις έχουν κατατεθεί στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κατά της Ελλάδας λόγω παραβιάσεων των δικαιωμάτων, που προκύπτουν από τις επαναπροωθήσεις.

**LEGAL
CENTRE
LESVOS**

Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται και δύο υποθέσεις του Legal Centre Lesvos οι οποίες έχουν πλέον κοινοποιηθεί στην Ελλάδα και εκκρεμεί η έκδοση απόφασης. Καθώς το Αιγαίο μετατρέπεται σε νεκροταφείο για εκατοντάδες, αν όχι χιλιάδες μετανάστες κάθε χρόνο, τα τελευταία χρόνια πληθαίνουν οι ειδήσεις και οι αναφορές για βασανισμούς μεταναστών που κατάφεραν να αποβιβαστούν σε ελληνικό έδαφος. Δεν είναι μόνο νομική μας ευθύνη να σταθούμε ενάντια σε αυτές τις άνομες πολιτικές κατά των μεταναστών, αλλά και ηθικό μας καθήκον.

Σε αυτό το σημείο, ως Προοδευτικός Σύλλογος Δικηγόρων και Legal Centre Lesvos, απαιτούμε από τους υπερασπιστές των ανθρώπινων δικαιωμάτων και τις αρχές τα εξής:

- Καλούμε όλους τους υπερασπιστές των ανθρώπινων δικαιωμάτων στην Ελλάδα και στην Τουρκία να συμμετάσχουν στο αίτημά μας για Δικαιοσύνη για το Βαρις. Ο Βαρις δεν είναι ο πρώτος μετανάστης που έχασε τη ζωή του λόγω παράνομων επαναπροωθήσεων, ούτε θα είναι ο τελευταίος! Καλούμε τους υπερασπιστές των ανθρώπινων δικαιωμάτων να συμπαραταχθούν μαζί μας στον αγώνα μας για Δικαιοσύνη για τον Βαρις και κατά των επαναπροωθήσεων.
- Καλούμε τον Τύπο να κάνει ορατό το αίτημα της οικογένειας του Βαρις για δικαιοσύνη.
- Καλούμε τους ευρωβουλευτές, τους Έλληνες και τους Τούρκους βουλευτές, τους θεσμούς και τα υπουργεία να εντοπίσουν το φάκελο του Βαρις, ο οποίος χάθηκε ανάμεσα στις γραφειοκρατίες των δύο χωρών.
- Καλούμε τους αξιωματούχους στην Ελλάδα να ξεκινήσουν άμεσα μια αποτελεσματική δικαστική έρευνα για το θάνατο του Βαρις Büyüksu!

Ένωση Προοδευτικών Δικηγόρων (Çağdaş Hukukçular Derneği) - Legal Centre Lesvos

Για περισσότερες πληροφορίες και ερωτήσεις, παρακαλούμε επικοινωνήστε με:

Ένωση Προοδευτικών Δικηγόρων (ÇHD)

chdgenelmerkez@gmail.com

Nergiz Aslan, nergizaslan@gmail.com

Legal Centre Lesvos:

Ozan Mirkan Balpetek, ozan@legalcentrelesvos.org, +30 695 595 7687 (τουρκικά και αγγλικά)

Βίκυ Αγγελίδου, vicky@legalcentrelesvos.org, (ελληνικά και αγγλικά)

Σημείωση: Έγγραφο σχετικά με την έρευνα που διεξήχθη από την Εισαγγελία του Μπόντρουμ είναι διαθέσιμα κατόπιν αιτήματος.